

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
„КРСТЕ МИСИРКОВ“ – СКОПЈЕ

МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК – ИЗВОР НА НАУЧНИ ИСТРАЖУВАЊА (ДОМА И НАДВОР)

Скопје, 2021

Меѓународен уредувачки одбор

д-р Елена Јованова-Грујовска, н. сов./ред. проф. (директорка на Институтот)

д-р Лидија Тантуровска, н. сов./ред. проф. (главна и одговорна уредничка)

д-р Борче Арсов, в. н. сор./вонр. проф. (секретар)

д-р Катица Трајкова, н. сов./ред. проф.

д-р Весна Костовска, в. н. сор./вонр. проф.

д-р Снежана Петрова-Џамбазова, в. н. сор./вонр. проф.

акад. Јан Соколовски (Вроцлав)

д-р Вера Смоле (Љубљана)

д-р Емине Инанир (Истанбул)

д-р Макеј Кавка (Краков)

д-р Ален Калаџија (Сараево)

д-р Жарко Бошњаковиќ (Нови Сад)

д-р Наталија Бороникова (Перм)

д-р Бранко Тошовиќ (Грац)

д-р Станислав Станковиќ (Косовска Митровица)

д-р Борјана Прошев-Оливер (Загреб)

Зборник на трудови од Меѓународната научна конференција „Македонскиот јазик – извор на научни истражувања (дома и надвор)“, одржана на 20 и на 21 октомври 2020 година во рамките на Отворените денови на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје

811.163.3(062)

МЕЃУНАРОДНА научна конференција "Македонскиот јазик - извор на научни истражувања : (дома и надвор)" (2020 ; Скопје)

Македонскиот јазик - извор на научни истражувања : (дома и надвор) / Меѓународна научна конференција "Македонскиот јазик - извор на научни истражувања (дома и надвор)" (20 и 21 октомври 2020 година) ; [главен и одговорен уредник Лидија Тантуровска]. - Скопје : Институт за македонски јазик "Крсте Мисирков", 2021. - 286 стр. : илустр. ; 21 см

Фусноти кон текстот. - Библиографија и summaries кон трудовите

ISBN 978-608-220-073-6

а) Македонски јазик -- Собири

COBISS.MK-ID 55116549

© Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, 2020

Сите права за ова издание се заштитени со закон. Забрането е копирање, умножување и објавување делови или на целото издание во печатените и во електронските средства за јавно информирање, или друг вид јавна употреба или изведба, без согласност на авторот или на издавачот.

МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК – ИЗВОР НА НАУЧНИ
ИСТРАЖУВАЊА (ДОМА И НАДВОР)

Меѓународна научна конференција
(20 и 21 октомври 2020 година)

Скопје, 2021

СОДРЖИНА

Лидија Аризанковска, Македонка Додевска ЗА ИМЕНСКИТЕ ДЕРИВАТИ СО СУФИКСОТ -АР/-АРКА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	11
Борче Арсов МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК КАКО СТРАНСКИ – НАСТАВА СО ФИЗИЧКО ПРИСУСТВО НАСПРЕМА НАСТАВА ОД ДАЛЕЧИНА (ИСКУСТВА, ПРЕДИЗВИЦИ И ПЕРСПЕКТИВИ)	29
Тодорка Балова ГОВОРОТ – ИМАНЕНТНА КАРАКТЕРИСТИКА НА ЛИКОТ	41
Бранислав Геразов, Веселинка Лаброска, Ирена Савицка АНАЛИЗА НА ФОНОТАКТИКАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ПИШАН И ГОВОРЕН ЈАЗИК.....	49
Сашка Грујовска-Миланова ЗА ПОГОВОРКИТЕ И ПОСЛОВИЦИТЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК СО КОМПОНЕНТИТЕ ДОМА И НАДВОР, ОДНОСНО ZU HAUSE И DRAUßEN.....	59
Светлана Давкова-Ѓоргиева ЛЕКСЕМИТЕ СО ЗНАЧЕЊЕ КОЛБАСИ ВО МАКЕДОНСКИТЕ ГОВОРИ	67
Кристина Димовска ПОСЛОВИЦИ СО ИМЕНКИТЕ „ДОМ“ И „КУКА“ И СО ПРИДАВКИТЕ ИЗВЕДЕНИ ОД НИВ	75
Васил Дрвошанов НАЗИВИТЕ НА ЈАЗОЛОТ ВО МАКЕДОНСКИТЕ ГОВОРИ.....	87
Виолета Јанушева, Марија Стојаноска ОДНАДВОР – ДОМА: НОВИТЕ ЗБОРОВИ (НЕОЛОГИЗМИТЕ) ВО МАКЕДОНСКИОТ СТАНДАРДЕН ЈАЗИК	97
Барбара Јариш-Маркај ПРОУЧУВАЊЕ НА НАСТАВАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК КАКО СТРАНСКИ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „АДАМ МИЦКЈЕВИЧ“ ВО ПОЗНАЊ, ПОЛСКА	111

Елена Јованова-Грујовска, Весна Костовска СЛОЖЕНКИТЕ ВО ПОЕЗИЈАТА НА ПЕТРЕ М. АНДРЕЕВСКИ	119
Далибор Јовановски, Људмил Спасов ДЕМОКРАТИЈАТА И САМООПРЕДЕЛУВАЊЕТО: МАКЕДОНСКИТЕ ЕМИГРАНТИ ВО САД НА ПОЧЕТОКОТ НА 20 ВЕК	125
Бобан Карапејовски, Марија Пандева ПРИМЕНАТА НА НЕКОИ СОВРЕМЕНИ ЛИНГВИСТИЧКИ ТЕОРИИ ВО ГРАМАТИЧКИТЕ ПРОУЧУВАЊА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК – ОПРЕДЕЛЕНОСТ И МОДАЛНОСТ.....	137
Лилјана Макаријоска, Бисера Павлеска-Георгиевска ЈАЗИЧНО-СТИЛСКИТЕ МАРКИРАНИ ЕЛЕМЕНТИ ВО ДЕЛАТА НА ДРАГИ МИХАЈЛОВСКИ.....	149
Лилјана Макаријоска, Мери Цубалевска ЛЕКСИЧКИТЕ ОСОБЕНОСТИ ВО РОМАНИТЕ НА КИЦА КОЛБЕ	163
Виолета Николовска КОНЦЕПТИТЕ <i>ДОМА</i> И <i>ГРАНИЦА</i> ОД СЕМАНТИЧКИ, СОЦИОЛОШКИ И АКСИОЛОШКИ АСПЕКТ	175
Андријана Павлова УЛОГАТА И ПРИМЕНАТА НА ХУМОРОТ ВО НАСТАВАТА ПО СТРАНКИ ЈАЗИК (МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК КАКО ВТОР/СТРАНКИ).....	183
Димитар Пандев СТИЛСКИТЕ СИНТЕЗИ НА БЛАЖЕ КОНЕСКИ (МЕЃУ ТЕОРИЈАТА ЗА ФУНКЦИОНАЛНИТЕ СТИЛОВИ И ЈАЗИКОТВОРЕЧКАТА ДЕЈНОСТ)	197
Славица Петровска-Ѓорѓевска ПРОБЛЕМИ И ПРЕДИЗВИЦИ ПРИ ИЗУЧУВАЊЕТО НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК КАЈ СТРАНСКИТЕ СТУДЕНТИТЕ ВО МАКЕДОНСКИТЕ УНИВЕРЗИТЕТИ	203
Катерина Петровска-Кузманова ИСТРАЖУВАЊЕ НА БИЛИНГВАЛНОТО РАСКАЖУВАЊЕ НА ПРИКАЗНИТЕ	215
Снежана Петрова-Џамбазова АНАЛИТИЗМОТ И ПРАВОПИСНИТЕ ПРАВИЛА	225

Марина Спасовска, Марина Даниловска МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК КАКО ГЛУВАРЧЕ НИЗ МАКЕДОНСКИТЕ МЕДИУМИ	231
Зоран Спасовски ИСТОРИСКИ РАЗВОЈ НА КАТЕГОРИЈАТА РОД ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	239
Фани Стефановска-Ристеска ГЛАГОЛСКАТА ПРИДАВКА ВО ФУНКЦИЈА НА ПРЕДИКАТИВЕН АТРИБУТ	245
Лидија Тантуровска НЕВЕРБАЛНАТА КОМУНИКАЦИЈА – ВАЖНА КОМПОНЕНТА ПРИ УЧЕЊЕТО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК КАКО СТРАНСКИ	255
Искра Тасевска Хаџи-Бошкова ВДОМЕНОСТА КАКО СОЦИОКУЛТУРЕН ФЕНОМЕН ВО ПОЕЗИЈАТА НА МАКЕДОНСКИТЕ АВТОРИ ОД 19 ВЕК	263
Alen Kalajdžija STANDARDLOŠKA BOSNIŠTIKA 1990–2020: SOCIOLINGVISTIČKI, POLITIČKI I NORMATIVNI PROBLEMI.....	277

Сашка Грујовска-Миланова
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
Филолошки факултет „Блаже Конески“
Скопје

ЗА ПОГОВОРКИТЕ И ПОСЛОВИЦИТЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК СО КОМПОНЕНТИТЕ *ДОМА* И *НАДВОР*, ОДНОСНО *ZU HAUSE* И *DRAUßEN*

Апстракт: Во трудот се разгледуваат поговорките и пословиците во македонскиот јазик со компонентите *дома* и *надвор*, од една страна, и поговорките и пословиците во германскиот јазик со компонентите *zu Hause* и *draußen*, од друга страна. Се анализира степенот на еквивалентност меѓу овие поговорки и пословици во двата јазика. За поговорките и пословиците со нулта еквивалентност наведен е соодветен превод или опис на дејството. Дополнително, се разгледува можноста за варијација на определени компоненти во рамките на овие поговорки и пословици.

Клучни зборови: поговорки, пословици, еквивалентност, варијација.

Поговорките и пословиците се важен дел од народното творештво на секој народ. Ја изразуваат народната мудрост за различни аспекти од животот и ги пренесуваат заклучоците од искуство што било неопходно да допрат до идните поколенија.

Во овој труд се задржуваме на поговорките и пословиците во македонскиот јазик со компонентите *дома* и *надвор* и на поговорките и пословиците во германскиот јазик со компонентите *zu Hause* ‘дома’ и *draußen* ‘надвор’. Врз основа на корпус од поговорки и пословици со овие компоненти, се разгледува можноста за варијација на останатите компоненти кај овие поговорки и пословици на лексичко и на граматичко рамниште во македонскиот и во германскиот јазик одделно. Во вториот дел од трудот се споредени поговорките и пословиците од двата јазика според степенот на еквивалентност. Во трудот нема да се задржиме на разликата меѓу поговорките и пословиците и нема да го анализираме значењето на поговорките и пословиците, освен во случаите кога варијацијата предизвикува промена на семантиката.

Македонскиот дел од корпусот се состои од 38 примери со компонентата *дома*, еден пример со компонентата *надвор* и еден пример со двете компоненти, ексцерпирани од *Македонски пословици и поговорки* од Боне

Величковски. И *дома* и *надвор* се прилози за место и спаѓаат во групата неменливи зборови, така што во сите поговорки и пословици од корпусот се употребени во иста форма. Во продолжение се претставени дел од поговорките и пословиците со овие две компоненти кај кои нема варијација на останатите компоненти, а потоа, и дел од примерите за варијација.

Во македонскиот корпус се документирани 17 поговорки и пословици со компонентата *дома* за кои нема соодветни примери со варијација (1–3) или кај кои постои можност за минимални измени кои се обележани со загради во рамките на примерот во корпусот (4).

1) *Кој има брашно **дома**, не слаѓај го сиромав.*

2) *Побаво од **дома** никаде нема.*

3) *Со чалѓија **дома** ѓавол да носиш.*

4) *Поарно (е) леб и сол да јадеш, одошшо **дома** да се караш.*

Од останатите пословици и поговорки со компонентата *дома* од корпусот се издвојуваат осум групи со два или три примера за варијација. Кај некои од нив варијацијата е на лексичко рамниште, кај некои на граматичко, а кај дел од нив постои можноста за варијација и на двете рамништа.

Примерите 5.1 и 5.2 се разликуваат по изборот на придавката што го опишува јунакот и употребата, односно отсуството на членската морфема *-оиѝ*. Варијацијата на лексичко рамниште не внесува разлика во значењето на примерот. Изборот на *добар* наспрема разговорното *арен* зависи од стилот. Ни варијацијата на граматичко рамниште не влијае врз значењето. И во двата примера станува збор за генерична референција (сп. Минова-Гуркова 2000: 121–123), независно од тоа дали е употребена членската морфема или не.

5.1) *Добар јунак **дома** не умира.*

5.2) *Арниоиѝ јунак **дома** не умира.*

Примерите 6.1 и 6.2 се разликуваат по дел-реченицата *ишшо да си*, која е употребена само во примерот 6.2, но и по збороредот. Слична структура има и примерот 6.3, во кој дополнително се појавува и делот *кола дрва, кола брашно*. Најголемата разлика меѓу овие примери е изборот на празникот – Божик во примерите 6.1 и 6.2, а Свети Никола во примерот 6.3. Иако се работи за два различни празника, оваа варијација внесува само минимална промена на значењето. И Божик и Свети Никола се празници од најстудениот и најснежниот период во годината. Затоа, семантички пораката е иста.

6.1) *Пред Божик, зад Божик, кај да си – **дома** да си.*

6.2) *Кај да си, ишшо да си, ипред Божик, зад Божик, **дома** да си.*

6.3) *Кај да си, за Свети Никола **дома** да си: кола дрва, кола брашно.*

Во примерите 7.1 и 7.2 варијацијата е само на граматичко рамниште. И во двата случаја се употребени истите глаголи, но се разликуваат по граматичката категорија лице. Примерот 7.1 е формулиран во 2. л. едн., па така

глаголот *сум* во зависната дел-реченица е употребен во формата за 2. л. едн. сегашно време исказен начин, а глаголот *сеги* во главната дел-реченица во формата за 2. л. едн. заповеден начин. Во примерот 7.2 се појавуваат истите глаголи, но мислата е изразена во 3. л. едн. Глаголот *сум* е употребен во формата за 3. л. едн. сегашно време исказен начин, а бидејќи во македонскиот јазик не постои форма за 3. л. едн. заповеден начин, како замена, искористена е аналитичка форма составена од честичката *нека* и форма за 3. л. едн. сегашно време од глаголот *сеги* (сп. Саздов 2008: 91). Употребата на различно лице обично предизвикува различен степен на индивидуализација. Но, во овој случај и двата примера имаат исто значење, бидејќи, освен третото, и второто лице може да „се употребува надвор од секаква врска со дадена говорна ситуација, во општи поставки“ (Конески 1981: 365).

7.1) *Ако си мома, сеги си дома.*

7.2) *Ако е мома, нека си сеги дома.*

Примерите 8.1–8.3 имаат мала разлика во структурата, но, пред сè, илустрираат варијација на лексичко рамниште. Значењето останува исто, независно од тоа дали е употребен парот *џосџодар–служџи* или парот *мачка–џлвци*, т. е. *мачор–џлвци*.

8.1) *Кога џосџодароџ не е **дома**, служџиџе се веселаџ.*

8.2) *Кога ја нема **дома** мачкаџа, џлвциџе оро (си) иџрааџ.*

8.3) *Кога мачороџ не е **дома**, џлвциџе шетџааџ.*

Македонскиот дел од корпусот содржи само еден пример со компонентата *надвор* (9), така што не сме во можност да ја истражуваме варијацијата кај поговорките и пословиците со оваа компонента. Примерот 10) е единствениот пример во корпусот во кој се појавуваат и компонентата *дома* и компонентата *надвор*, односно и за него не постои соодветен пример со варијација на некоја компонента.

9) *Боџ да чува кој е **надвор**!*

10) *Децаџа шџо ќе чујаџ **дома**, кажувааџ **надвор**.*

Корпусот со поговорките и пословиците на германски јазик се состои од 7 примера со компонентата *zu Hause*, 6 примера со компонентата *drauџen* и 3 примера со двете компоненти ексцерпирани од лексиконот на поговорки и пословици од Хорст и Анелис Бајер. И двете компоненти што се во фокусот на ова истражување се прилози за место. Се работи за неменливи зборови, така што очекуваме да се употребени во истата форма во сите примери од корпусот. Но, прилогот *zu Hause* во корпусот се појавува и во формата *zu Haus*. Според правописните правила во германскиот јазик, овој прилог може да се напише и слеано – *zuhause*, но оваа форма не е документирана во анализираниот корпус. Во продолжение се разгледуваат дел од поговорките и пословиците со овие две компоненти кај кои нема варијација на останатите компоненти и примерите со варијација.

Во анализираниот корпус нема соодветни парови со варијација за седумте примери што ја содржат само компонентата *zu Hause* (11), т. е. формата *zu Haus* (12).

11) **Zu Hause bin ich König.**

‘Дома сум крал.’¹

12) **Zu Haus ruht man am besten aus.**

‘Дома најдобро се одмора.’

Трите примери од корпусот што ги содржат и компонентата *zu Hause* и компонентата *draußen* илустрираат варијација само на лексичко рамниште. Првите два примера се однесуваат на лице што дома е силно, самоуверено и борбено, а надвор кротко и беспомошно. Во примерот 13.3 имаме обратна ситуација.

13.1) **Zu Hause ein Löwe, draußen ein Lamm.**

‘Дома лав, надвор јагне.’

13.2) **Zu Hause ein Igel und draußen ein Schniegel.**

‘Дома еж, а надвор полжав.’

13.3) **Zu Hause ein Maulwurf, draußen ein Luchs.**

‘Дома крт, надвор рис.’

Интересен е примерот 14), кој има исто значење и слична структура со примерот 13.3). Примерите имаат различен збороред, но и варијација на лексичко рамниште. Во примерот 14) е употребен прилогот *daheim* ‘дома’ кој го има истото значење со прилогот *zu Hause*, значи има варијација и на компонентата *zu Hause*. Компонентата *daheim* е употребена и во примерот 15), но во анализираниот корпус нема соодветен пример со варијација, т. е. со компонентата *zu Hause*.

14) **Draußen ein Luchs, daheim ein Maulwurf.**

‘Надвор рис, дома крт.’

15) **Draußen hat man hundert Augen, daheim kaum eins.**

‘Надвор човек има сто очи, дома едвај едно.’

За останатите примери што ја содржат само компонентата *draußen* (16, 17), во нашиот корпус нема соодветни парови со варијација.

16) **Vor der Tür ist draußen.**

‘Пред врата е надвор.’

¹ Наведените преводи од германски на македонски јазик не се соодветни македонски поговорки или пословици со истото значење или описи на значењето на германските поворки и пословици, туку само превод на избраните примери.

17) *Was man im Hause hat, braucht man nicht **draußen** zu suchen.*

‘Тоа што го имаш дома, не треба да го бараш надвор.’

Во рамките на истражувањето за потребите на овој труд ги споредивме поговорките и пословиците на македонски со поговорките и пословиците на германски јазик од корпусот според степенот на еквивалентност. Контрастивната анализа покажа дека меѓу анализираните поговорки и пословици во двата јазика има само еден пар кај кој има делумна еквивалентност. Примерите 18.1 и 18.2 имаат исто значење, но се разликуваат во сликовитоста, односно во употребата на синтагмата на *ḡosīūi*, т. е. прилогот *draußen*. За останатите поговорки и пословици од корпусот нема соодветни еквиваленти.

18.1) *Ha ḡosīūi ubavo, ama ḡoma ūouubavo.*

18.2) ***Draußen** ist's gut, daheim aber am besten.*

‘Надвор е добро, но дома е најдобро.’

Иако во рамките на корпусот има само еден пар примери со делумна еквивалентност, не значи дека во македонскиот јазик не постојат делумни или целосни еквиваленти на германските поговорки и пословици со компонентите *zu Hause* и *draußen*, односно дека во германскиот јазик нема поговорки и пословици што соодветствуваат со македонските со компонентите *дома* и *надвор*. Така, на пример, во корпусот нема еквиваленти за примерите 19.1–19.3, но во германскиот јазик постојат примерите 20.1 и 20.2, кои се нивни делумни еквиваленти.

19.1) *Koḡa ḡosīodaroī ne e ḡoma, sluḡiīie se veselaī.*

19.2) *Koḡa ja nema ḡoma machkaīa, ḡluciīie oro (si) iḡraaī.*

19.3) *Koḡa machoroī ne e ḡoma, ḡluciīie šeīaaī̄.*

20.1) *Wenn die Katze aus dem Haus ist, dann tanzen die Mäuse.*

‘Кога мачкаїа е надвор од домой, ḡluciīie īančuvaaī.’

20.2) *Wenn die Katze nicht **zu Hause** ist, hat die Maus freien Lauf.*

‘Кога мачкаїа не е *ḡoma*, ḡlušeoī īrča sloboḡno.’

Анализата на корпусот со поговорките и пословиците на македонски јазик со компонентата *дома* покажува дека кај некои од нив постои можноста за варијација, на лексичко, на граматичко или и на двете рамништа. Овој корпус навестува дека во македонските поговорки и пословици компонентата *надвор* се употребува многу поретко во однос на компонентата *дома*. Според нашиот корпус, во германскиот јазик можноста за варијација кај поговорките и пословиците со компонентите *zu Hause* и *draußen* е мала.

Иако во истражениот корпус има само по еден пример од македонскиот и од германскиот дел кои се делумни еквиваленти, не ја исклучуваме можноста дека постојат уште делумни или целосни еквиваленти меѓу поговорките и

пословиците во овие два јазика со компонентите *дома, надвор, zu Hause и draußen*. Останува во иднина дополнително да се разгледа еквивалентноста меѓу поговорките и пословиците со овие четири компоненти врз основа на примери и од некој друг корпус.

Литература

- Велковска, Снежана. 2008. *Македонска фразеологија со мал фразеолошки речник*. Скопје: Велковска С.
- Конески, Блаже. 1981. *Грамајтика на македонскиот литературен јазик*. Скопје: Култура.
- Минова-Гуркова, Лилјана. 2000. *Синтакса на македонскиот стандарден јазик*. Скопје: Магор.
- Поп Јовановски, Апостол. 1991. *Македонски народни пословици*. Скопје: НИО „Студентски збор“.
- Саздов, Симон. 2008. *Современ македонски јазик 2*. Скопје: Табернакул.
- Толковен речник на македонскиот јазик*. Ред. Снежана Велковска, Кирил Конески, Живко Цветковски, I–VI. Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2003–2014.
- Burger, Harald et al. (Hrsg.). 2007. *Phraseologie*. Ein internationales Handbuch der zeitgenössischen Forschung. Berlin: Walter de Gruyter.
- Deutsches Universalwörterbuch*. 7. Aufl. Dudenredaktion (Hrsg.). Mannheim/Zürich: Dudenverlag, 2011.
- Fleischer, Wolfgang. 1997. *Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache*. 2. Aufl. Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- Metzler Lexikon Sprache*. 4. Aufl. H. Glück (Hrsg.) Stuttgart: J. B. Metzler, 2010.
- Rohrich, Lutz / Mieder, Wolfgang. 1977. *Sprichwort*. Stuttgart: Metzler.
- Sabban, Annette / Wirrer, Jan (Hrsg.). 1991. *Sprichwörter und Redensarten im interkulturellen Vergleich*. Opladen: Westdeutscher Verlag.

Екцерпирана литература

- Величковски, Боне. 2009. *Македонски пословици и појдоворки*. Скопје: Институт за фолклор „Марко Цепенков“.
- Beyer, Horst / Beyer, Annelies. 1989. *Sprichwörterlexikon. Sprichwörter und sprichwörtliche Ausdrücke aus deutschen Sammlungen vom 16. Jahrhundert bis zur Gegenwart*. Leipzig: VEB Bibliographisches Institut.

Resümee

Der Untersuchungsgegenstand dieses Artikels sind die Sprichwörter mit den Komponenten *дома* 'zu Hause, daheim' und *наговор* 'draußen' im Mazedonischen und *zu Hause* und *draußen* im Deutschen. Anhand eines selbsterstellten Korpus werden die Möglichkeit zur Variation auf lexikalischem und grammatischem Niveau innerhalb dieser Sprichwörter und die Äquivalenzstufen zwischen den bearbeiteten mazedonischen und deutschen Sprichwörtern analysiert. Die Untersuchung zeigt, dass die Komponenten der gegebenen mazedonischen häufiger als die Komponenten der gesammelten deutschen Sprichwörter variiert werden. Zusätzlich wird in dem erstellten Korpus nur ein Sprichwortpaar mit partieller Äquivalenz dokumentiert, was jedoch nicht unbedingt bedeutet, dass es keine weiteren Äquivalente in diesen Sprachen gibt.